

Základní škola, Nový Bydžov, F. Palackého 1240

Školní program prevence sociálně patologických jevů

Č.j.: ZSPNB / /2021

Platnost: 1.9.2021, Účinnost: od 16.9.2018

Spisový znak: 1.6

Skartační znak: A 10

Školní program prevence sociálně patologických jevů 2021/2022

**Základní škola, Nový Bydžov,
F. Palackého 1240**

Zpracovala: Mgr. Petra Šípová

Ředitelka školy: Mgr. Lenka Lusková

Obsah

1. Charakteristika školy	4
1.1. Údaje o škole:	5
2. Východiska pro vypracování Školního programu prevence sociálně patologických jevů („dále jen ŠPP“).	7
3. Cíle.....	10
3.1 Dlouhodobé cíle.....	10
3.2. Krátkodobé cíle.....	11
3.3 Cílové skupiny	12
4. Realizace ŠPP	12
4.1 Školní metodik prevence jako součást týmu	12
4.2 Aktivity pro žáky	13
4.2.1. Mimoškolní aktivity školní rok 2021 / 2022	13
4.2.2. Nespecifická prevence.....	13
4.2.3. Specifická prevence.....	16
4.2.4. Formy práce s žáky	17
4.3 Pedagogický sbor.....	17
4.4 Rodiče	17
4.5 Informační zdroje	17
5. Evaluace	18
6. Závěry ŠPP školního roku 2020/2021	18
7. Přehled kontaktů na organizace zabývající se prevencí rizikového chování, sít' služeb	20
7.1 Adresář příslušných úřadů v Královéhradeckém kraji	20
7.2 Spolupráce s ostatními odborníky	21
7.3 Adresář poradenských zařízení v resortu školství Královéhradeckého kraje.....	22
7.4 Elektronické informační zdroje	23
8. Přílohy ŠPP:	25
PŘÍLOHA A: Krizový plán školy	27
PŘÍLOHA B: ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ.....	36
PŘÍLOHA C: Strategie předcházení školní neúspěšnosti	42
PŘÍLOHA D: Předcházení vzniku problémového chování a krizových situací žáků s PAS	48
PŘÍLOHA E: Školní plán „Zdravá škola“	57

1. Charakteristika školy

Základní škola, Nový Bydžov, F. Palackého 1240, příspěvková organizace, poskytuje základní vzdělání a výchovu žákům se sníženými rozumovými schopnostmi, souběžným postižením více vadami a s poruchami autistického spektra. Jedná se o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami uvedené v paragrafu 16 odst. 9 školského zákona, kterým byla přiznána podpůrná opatření 3. až 5. stupně.

Žáci Základní školy jsou vzděláváni podle vzdělávacího programu – „Škola otevřená společnosti“ - školní vzdělávací program pro základní vzdělávání je určený žákům 1. až 9. ročníku ZŠ

Žáci Základní školy speciální jsou vzděláváni podle vzdělávacího programu - „Každý máme šanci“ - školní vzdělávací program pro obor základní školy speciální žáci 1. až 10. ročníku ZŠ speciální.

K 1.9.2021 školu navštěvuje celkem 55 + 1 § 42/ŠZ. Základní škola má sedm tříd.

Ve třídách jsou vyučovány dva a více ročníků současně a v letošním školním roce i tři ročníky. Na prvním stupni ZŠ je 15 žáků, na druhém stupni ZŠ je 23 žáků. Do ZŠ speciální chodí 11 žáků (+ 1 žákyně je vzdělávána podle par. 42 zákona č. 561/2004 Sb.) a třídu pro žáky s autismem navštěvuje 6 žáků. Na vyučování dojíždí do školy z blízkého okolí 27 žáků, ostatní žáci mají bydliště v Novém Bydžově. Škola je snadno dostupná autobusovou i železniční dopravou.

Ředitelka školy zřizuje pedagogickou radu jako svůj poradní orgán. Jejími členy jsou všichni pedagogičtí pracovníci školy. Ředitel školy vydává po projednání s pracovníky školy a po konzultaci s pedagogickou radou vnitřní řád školy, schvaluje řád odborných pracoven, tělocvičen a hřišť. Součástí školy je školní družina, která pracuje podle školního vzdělávacího programu ŠD. ŠD má jedno oddělení s kapacitou pro 12 žáků. Školní družina funguje od 11,30 do 15,30 hod.

Škola bezplatně zřizuje pro žáky školy zájmové útvary. Poskytuje své prostory a vybavení k účelnému využití pro činnosti zájmových kroužků žáků.

Součástí školy je také školní klub, který poskytuje zájmové vzdělávání žákům převážně z 2. stupně a 5. ročníku.

Škola také úzce spolupracuje s nízkoprahovým zařízením DoPatra, jehož zřizovatelem je Město Nový Bydžov.

1.1. Údaje o škole:

Zřizovatel: Královéhradecký kraj

Sídlo: Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

Název školy:

Základní škola, Nový Bydžov, F. Palackého 1240

Adresa školy:

Základní škola, F. Palackého 1240, 504 01 Nový Bydžov

Kontakty:

Tel.: 495 490 318

E-mail: zsp.nb@tiscali.cz

IČO: 70837538

Ředitelka školy a výchovná poradkyně:

- Mgr. Lenka Lusková, DiS.

Zástupkyně ředitelky:

- Mgr. Jana Kazdová

Metodik prevence:

- Mgr. Petra Šípová

Pedagogičtí pracovníci:

- Mgr. Olga Čiháková, tř. učitelka speciální třídy
- Mgr. Iva Sládková, tř. učitelka speciální třídy
- Mgr. Marie Čapková, tř. učitelka 1.,2.,4. ročníku
- Mgr. Petra Šípová, tř. učitelka 6. a 8. ročníku

- Bc. Olga Valešová, tř. učitelka 7. a 9. ročníku
- Mgr. Monika Jonášová, tř. učitelka speciální třídy
- Adéla Žibruňová, tř. učitelka 3.,5. ročníku
- Mgr. Marie Kocmanová
- Mgr. Romana Bičišťová
- Romana Sýkorová, vychovatelka ve školním klubu
- Pavlína Hnátová, asistentka a vychovatelka ve školní družině

- Vladimíra Jilemnická, asistentka pedagoga
- Eva Hrejsová, asistentka pedagoga
- Andrea Škaloudová, asistentka pedagoga
- Jaroslava Kofránková, asistentka pedagoga
- Eva Novotná, asistentka pedagoga

Nepedagogičtí pracovníci:

- Ing. Romana Špinková, ekonomka
- Jana Vlášková, uklízečka
- Alena Zámečnicková, uklízečka a pracovnice výdeje
- Štefan Bužo, školník

2. Východiska pro vypracování Školního programu prevence sociálně patologických jevů („dále jen ŠPP“).

Pro vypracování ŠPP byly využity následující materiály:

- Školský zákon č. 561/2004 Sb.
- Zákon č. 563/2004 Sb. O pedagogických pracovnících
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Vyhláška 317/2005 Sb. O dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
- Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných – Novela 606/2020 Sb. s účinností od 1. 1. 2021
- Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky – Novela 196/2019 s účinností od 1.9.2019
- Vyhláška č. 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče.
- Vyhláška č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních.
- Novela zákona č.359/1999 Sb., o sociální právní ochraně dětí, provedená zákonem č.401/2012 Sb.- o provedení některých ustanovení zákona o sociálně právní ochraně dětí
- Novela zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, z roku 2012 (č.333/2012) Sb.
- Zákon č. 89/2012/ Sb. Občanský zákoník – „Zákon o rodině“
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, platné novelizace
- Zákon 262/2006 Sb., zákoník práce, novelizace s platností od 1.1.2021

- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Zákon č.218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů
- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT č. j. 21291/2010-28 + přílohy
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízeních (Čj.:21149/2016.)
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (Čj.: 37 014/2005-25)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem (IVýP) v rámci řešení rizikového chování žáků čj. MŠMT – 43301/2013 platnost/12/2013
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků, prevenci a postihu záškoláctví
- Zásady přístupu k dětem, žákům, studentům s PAS v rámci vzdělávacího procesu
- Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků a vyloučení žáka nebo studenta k 1.9.2017
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané – MŠMT Čj.: 25 884/2003-24
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č. j. 10194/2002-14
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027

- Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v období 2019-2021
- Strategie prevence kriminality na léta 2016 – 2020
- Krajská strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018
- Koncepce školské primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Královéhradeckého kraje na období 2019 - 2024
- Metodické doporučení vzdělávání distančním způsobem
- Metodický pokyn hlavní hygieničky ČR
- Školní vzdělávací program Základní školy, Nový Bydžov, F. Palackého 1240, Školní vzdělávací program:
 - „Škola otevřená společnosti“ – 1. a 2. stupeň ZŠ
 - „Každý máme šanci“ ZŠ speciální

3. Cíle

Současným nejdůležitějším cílem je ve škole vytvořit co nejbezpečnější prostředí pro výuku všech žáků a pracovníků školy. Žákům vštěpovat dodržování základních hygienických pravidel a důležitost dodržování vyhlášených vládních ustanovení z důvodu šíření COVID – 19.

Cílem působení v oblasti prevence je vytváření bezpečného prostředí a dobrého sociálního klimatu školy. Pocit bezpečí každého jedince je naším nejdůležitějším cílem. Cílem je vychovat z dětí tolerantní a ohleduplné jedince, kteří se bezproblémově začlení do společnosti. Do společnosti, kde je naprosto přirozené slušné chování s dobrými pracovními návyky.

Prevence sociálně patologických jevů je součástí celého výchovně vzdělávacího procesu na naší škole a je součástí vzdělávacích dokumentů, podle kterých je na škole vyučováno.

3.1 Dlouhodobé cíle

- Podporovat vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů a správné diagnostiky těchto jevů
- Komplexní působení na osobnost dítěte a jeho informovanost
- Dlouhodobě a cíleně pracovat s nově vznikajícími třídními kolektivy
- U žáků předcházet následujícím rizikovým jevům:
 - Záškoláctví
 - Šikana, násilí
 - Vandalismus, kriminalita
 - Užívání návykových látek
 - Onemocnění HIV/AIDS, a dalším nemocem šířících se krevní cestou
 - Poruchy příjmu potravy

- Vytvářet přístupem školy důvěru rodičů k instituci a společně s nimi řešit vzniklé problémy

3.2. Krátkodobé cíle

- Vytvoření pravidel ve všech třídách
- Dodržovat jednotná pravidla při dozorech o přestávkách
- Zapojení všech pedagogů do systému prevence a pravidelně je informovat o novinkách v této oblasti, umožnit další vzdělávání v této oblasti
- Pravidelně provádět a vyhodnocovat monitoring sociálního klimatu v jednotlivých třídách (minimálně 2 x ročně)
- Pravidelně provádět monitoring žáků ohrožených sociálně patologickými jevy (kouření, návykové látky, záškoláctví)
- Spolupracovat s osvědčenými organizacemi v oblasti prevence
- Nabídnout žákům smysluplné trávení volného času v rámci školních zájmových kroužků a nepovinných předmětů
- Zaměřit se především na tyto jevy: sociální klima v nově vzniklých třídách, záškoláctví, kouření, zdravý životní styl, drobné krádeže, trestní odpovědnost, dopravní výchova a kyberšikana
- Zařadit na I. stupni nový preventivní program „Online – ZOO“
- Spolupracovat s rodiči i širokou veřejností – letáky pro rodiče, besídky, projekty, konzultační hodiny
- V případě potřeby zařadit preventivní aktivity do distanční výuky a úzce spolupracovat s rodiči i žáky v tomto náročném období s využitím technologií MS Teams

3.3 Cílové skupiny

a) žáci a žákyně

- **Mladší školní věk (6-12 let)**

Cílem primární prevence v tomto věku je prohlubovat dovednosti, jak chránit své zdraví a rozvíjet sociální dovednosti. Zároveň předat jednoznačné informace o nebezpečnosti rizikového chování (např. užívání alkoholu a tabáku včetně vymezení základních pravidel týkajících se užívání těchto látek.)

- **Starší školní věk (12-15 let)**

Cílem primární prevence ve starším školním věku je rozvoj sociálních dovedností především v navazování zdravých vztahů mimo rodinu, v schopnosti čelit sociálnímu tlaku, dovednosti rozhodovat se, efektivně řešit konflikty apod. Zásadní místo zde mají specifické programy primární prevence zaměřené na jednotlivé typy rizikového chování

b) pedagogický sbor – další vzdělávání v oblasti prevence sociálně patologických jevů

c) rodiče – výukové a výchovné problémy nelze řešit bez spolupráce na obou stranách, cílem je vyvážit a nadále zlepšovat spolupráci s rodinou

4. Realizace ŠPP

Za realizaci ŠPP zodpovídá ředitelka školy Mgr. Lenka Lusková, DiS.

4.1 Školní metodik prevence jako součást týmu

Metodik prevence je na naší škole součástí poradenského týmu (školní metodik prevence, třídní učitel, výchovný poradce, ředitelka školy). Tento tým se podílí na plnění ŠPP.

Metodik prevence koordinuje aktivity při řešení problémů jemu příslušejících ve spolupráci s třídními učiteli, ostatními vyučujícími a širším vedením školy.

Se ŠPP seznámí metodik prevence všechny pedagogické pracovníky školy na pedagogické radě, rodiče budou se ŠPP seznámeni v rámci třídních schůzek prostřednictvím třídních učitelů.

Metodik prevence zajišťuje plnění přihlášených projektů na daný školní rok.

4.2 Aktivity pro žáky

Žákům naší školy jsou nabízeny projekty a činnosti, které jsou součástí vyučování a je jim k dispozici i široká nabídka volnočasových aktivit podporujících primární prevenci.

Žáci mohou smysluplně a tvořivě trávit volný čas ve školní družině, školním klubu a v zájmových kroužcích, které organizují pedagogové naší školy s materiální podporou školy a grantů Královéhradeckého kraje.

4.2.1. Mimoškolní aktivity školní rok 2021 / 2022

Zájmové kroužky

Zájmové kroužky budou realizovány na základě aktuálních doporučení MŠMTV, MZ a orgánů Královéhradeckého kraje ve vztahu k šíření COVID – 19.

Logopedická prevence	Mgr. Marie Čapková
Sportovní kroužek	Mgr. Petra Šípová
Šikulové	Pavλίna Hnátová, Romana Sýkorová

4.2.2. Nespecifická prevence

Také projekty nespecifické prevence budou realizovány na základě aktuálních doporučení MŠMTV, MZ a orgánů Královéhradeckého kraje ve vztahu k šíření COVID – 19.

Říjen - Listopad	Sběr podzimních plodů	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
-------------------------	------------------------------	----------------------------------

Říjen	Halloween Strašidelné sklepení Kopidlenské poupě	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS II.stupeň
Listopad	Turnaj ve stolním tenise	ZŠ II. stupeň
Prosinec	Městská knihovna v Novém Bydžově	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
Prosinec	Vánoční dílna	ZŠ I. stupeň ZŠS
Prosinec	Vánoční besídka	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
Prosinec	Přednáška Vánoční čas Paní Stránská	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
Prosinec	Vystoupení žáků v DD Humberky	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
Únor	Maškarní karneval	ZŠ I. stupeň ZŠS
Březen	Velikonoční dílna	ZŠ I. stupeň ZŠS

Duben	Den Země	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
Duben	Dílenská soutěž Hradec Králové	ZŠ II. stupeň
Duben	Rej čarodějnic Hry a soutěže	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
Květen	Hasičský záchranný sbor v Novém Bydžově	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
Květen	Besídka DEN MATEK	ZŠ I. stupeň ZŠS
Červen	DEN DĚTÍ Soutěže a hry	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
Červen	Turnaj v kopané	ZŠ II. stupeň
	Atletický čtyřboj – školní kolo	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS II. stupeň
	Školní výlety tříd	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
Celoročně	Péče o prostředí v okolí školy Péče o prostředí knihovny Nový Bydžov	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
Celoročně	Třídění odpadu	ZŠ I. stupeň a II. stupeň ZŠS
Celoročně	Návštěva divadelních a filmových představení Jiráskovo divadlo Nový Bydžov	ZŠS ZŠ I. stupeň a II. stupeň
	Exkurze do podniků v Novém Bydžově	ZŠ II. stupeň

	<ul style="list-style-type: none"> • Odborné učiliště a Praktická škola Hořice, • SOŠ a SOU Městec Králové • SŠTŘ Nový Bydžov 	
Celoročně	Zooterapie Canisterapie	ZŠS ZŠ – I. stupeň

4.2.3. Specifická prevence

- Distribuce letáčků pro rodiče o třídních schůzkách
- Dotazníkové šetření klimatu ve třídách
- Schránka důvěry

PREVENTIVNÍ PROJEKTY A PREVENTIVNÍ PROGRAMY:

- projekt PREVENCE KRIMINALITY – blok kazuistických seminářů pod vedením kurátora MěÚ Nový Bydžov Mgr. Kubince, Mgr. Rémiše, spolupráce s Policií ČR a Městskou policií v Novém Bydžově
- projekt ZDRAVOTNÍ VÝCHOVA – M. Jandová,
- Dopravní výchova – DDM Nový Bydžov
- program Semiramis – pro žáky nově vzniklých kolektivů
- MP education – Mgr. Blažková
- Preventivní programy Úcta k životu Mgr. Vít Pospíšil
- Etické dílny – P. Stránská

4.2.4. Formy práce s žáky

Využíváme různé metody práce, např. výklad, rozhovor, předávání informací, samostatná práce, skupinová práce, párová práce, sociální hry, besedy, diskuse, dramatická výchova, přednáška, techniky s užitím prvků umění, dotazníky, audiovizuální pořady. Jednou z metod je i vzdělávání s pomocí MS Teams, kde jsme žákům prezentujeme různý materiál týkající se nejenom prevence, ale komplexně online vzdělávání.

Primární prevenci, různá témata, realizujeme v rámci vyučovacích předmětů, ale také na různých společenských akcích během školního roku - výlety, hry, humanitární akce, veřejně prospěšné práce.

4.3 Pedagogický sbor

V rámci DVPP budeme vytvářet podmínky pro možnost vzdělávání pedagogů v oblasti sociálně patologických jevů.

4.4 Rodiče

Spolupráce s rodiči se realizuje prostřednictvím rodičovských schůzek - dvakrát ročně. Každý vyučující v případě potřeby nabízí rodičům konzultace mimo rozsah pravidelných schůzek. Spolupráce s rodiči bude v případě nepříznivé situace z důvodu šíření COVID – 19 vykonávána v rámci schůzek v MS Teams, nebo telefonicky.

4.5 Informační zdroje

Na škole je zavedena schránka důvěry. Tato schránka je umístěna v přízemí budovy. Žáci zde mohou psát anonymní dotazy či informace. Schránku vybírá jednou týdně metodik prevence.

Ve druhém patře je umístěna nástěnka s informacemi pro žáky, které se týkají prevence. Na viditelném místě jsou umístěny konzultační hodiny.

V prostorách druhého patra jsou vyvěšeny nástěnné informační tabule o běžných rizikových situacích, se kterými se žáci mohou setkat a s jejich řešením. Pravidelně jsou aktualizovány s ohledem na bezpečnostní a hygienickou situaci.

Prezentace činnosti školy je prováděna v Novobydžovském zpravodaji, na informačních nástěnkách, webových stránkách školy a Facebooku školy.

5. Evaluace

Jako systém vyhodnocování podmínek a situace ve škole se používají závěry z ŠPP. Dále také statistické údaje zpracované ředitelkou školy a přednesené na pedagogických radách.

6. Závěry ŠPP školního roku 2020/2021

Ve školním roce 2020/2021 spočívala práce metodika prevence především v přípravě preventivních aktivit, v koordinaci tvorby ŠPP a ve spolupráci s třídními učiteli a rodiči.

V přípravě preventivních aktivit jsme se obrátili na osvědčené organizace a jednotlivce, s kterými máme dlouhodobou zkušenost. I ve školním roce 2020/2021 jsme spolupracovali s neziskovou organizací Semiramis, MP Education, městskou policií, DDM v Novém Bydžově a pracovníky sociálního odboru MěÚ v Novém Bydžově.

Z důvodu uzavření škol z důvodu šíření COVID – 19 se některé z plánovaných akcí nemohly konat v daných termínech. Nakonec se však všechny naplánované aktivity uskutečnily.

Zaměřili jsme se především na práci s třídním kolektivem, sociální a komunikační dovednosti, na bezpečnost a zdravý životní styl, oblast sexuálního života, problematiku návykových látek, kyberšikany a šikany.

Všechny zorganizované přednášky se vždy setkaly s velkým ohlasem nejenom u žáků, ale i u pedagogů.

Naším cílem bylo nabídnout našim žákům co nejpestřejší paletu mimoškolních aktivit, které vyplňují jejich volný čas. Někteří žáci pocházejí z méně podnětného rodinného prostředí, a proto jsou jim všechny aktivity nabízeny zdarma. Přes různá omezení naši žáci mohli v letošním školním roce navštěvovat zájmové útvary, které organizovali naši pedagogové. Mezi tyto útvary patřil především Kroužek logopedické prevence.

V letošním školním roce, především v prvním pololetí, poradní tým, ve složení metodičky prevence, výchovného poradce a třídního učitele, v rámci výchovných komisí řešil především otázky neomluvených absencí a nedostatečné přípravy žáků na vyučování. Poradní tým spolupracoval s pracovníky sociálního odboru v Novém Bydžově.

Cílem ŠPP bylo prohloubit a ukotvit spolupráci se zákonnými zástupci, což se nám v minulosti nedařilo. V letošním školním roce tomuto cíli nepomohla ani epidemiologická situace. Museli jsme odvolat několik akcí určených pro rodiče a komunikace probíhala především v online prostředí nebo individuálně za zvýšených hygienických opatření.

Důležitou součástí preventivních aktivit je i spolupráce se širokou veřejností. V letošním školním roce jsme museli vynechat vánoční návštěvu v DD v Humburkách. Na klienty domova jsme však nezapomněli a vytvořili jsme pro ně vánoční a velikonoční přáníčka. Z vybraných peněz jsme pak zakoupili občerstvení pro zaměstnance i klienty. Bohužel jsme nemohli zorganizovat Strašidelné sklepení. Proběhly však akce Čarodějnický den a Soutěžní den v rámci oslav Dne dětí. Všechny konané a připravované akce byly původně organizované nejenom pro děti z MŠ, ale i pro širokou veřejnost. U všech zúčastněných, organizátorů i návštěvníků, se konané akce setkaly s velkým úspěchem. Pro naše žáky i pedagogy, kteří se na přípravě podíleli, byla pochvala ze stran zúčastněných velkým zadostiučiněním.

Záměr ŠPP za uvedený školní rok byl v rámci možností splněn. Stanovené priority byly optimálně dosaženy.

7. Přehled kontaktů na organizace zabývající se prevencí rizikového chování, sít' služeb

7.1 Adresář příslušných úřadů v Královéhradeckém kraji

OSPOD, vedoucí Oddělení sociálních věcí Kurátor pro děti a mládež Mgr. Jan Kubinec	MěÚ Nový Bydžov, Masarykovo náměstí 1, Nový Bydžov 504 01	495 703 908	kubinec@novybydzov.cz
Referentka OSPOD – péče o rodinu a dítě Bc. Hana Holková	MěÚ Nový Bydžov, Masarykovo náměstí 1, Nový Bydžov 504 01	495 703 937	holkova@novybydzov.cz
Referentka SPOD – péče o rodinu a dítě Mgr. Bc. Marcela Veselá	MěÚ Nový Bydžov, Masarykovo náměstí 1, Nový Bydžov 504 01	495 703 989	vesela@novybydzov.cz
Probační a mediační služba pro Nový Bydžov Mgr. Jaromír Rémiš	Probační a mediační služba, středisko Hradec Králové, Ignáta Hermanna 227, Hradec Králové 500 02	495 581 84	Jremiš@pms.justice.cz

Policie ČR	Al. Jiráska 545, Nový Bydžov 504 01	974 526 731	hkoopnoby@mvcz.cz
Městská policie Nový Bydžov	MěÚ Nový Bydžov, Masarykovo náměstí 1, Nový Bydžov 504 01	777 48 48 48	policie@novybydzov.cz

7.2 Spolupráce s ostatními odborníky

Krajská školská koordinátorka prevence	KÚ Královéhradeckého kraje Pivovarské nám. 1245/2 Hradec Králové 500 03	495 817 219	info@kr-kralovehradecky.cz
SVP NÁVRAT	Říčařova 277, Hradec Králové 500 03	495 221 590 739 401 363	svpnavrat@gmail.com
Dětský diagnostický ústav	Říčařova 277, Hradec Králové 503 03	495 211 809	ddu@ddu-hk.cz
Metodička prevence PPP KHK Mgr.Jitka Musilová	Na Okrouhlíku 1371/30 Hradec Králové 500 02	603 358 680	j.musilova@pppkhk.cz
Metodik prevence PPP Jičín	Fortna 39 Jičín 506 01	493 553 505	inf@pppjicin.cz

Mgr.Lukáš Nálevka			
K – Centrum	Říční 1252/3a Hradec Králové 500 02	495 513 977	laxus@laxus.cz
Psychologické poradenství, terapie v oblasti osobních i vztahových obtíží a rozvoje osobnosti Mgr. René Hůlek	Kavčí plácek 121/1 Hradec Králové 500 03	608 970 783	Rene.hulek@tiscali.cz rene@hulek.cz
Linka Bezpečí		800 155 555 800 111 113	ib@linkabezpeci.cz

7.3 Adresář poradenských zařízení v resortu školství Královéhradeckého kraje

Pedagogicko Psychologická poradna	Na Okrouhlíku 1371/30 Hradec Králové 500 02	495 265 423	info@pppkhk.cz
Pedagogicko psychologická poradna	Fortna 39 Jičín 506 01	493 533 505	ppp.jcznam.cz
Mateřská škola, Speciální základní škola a Praktická škola, Hradec Králové	Hradecká 1231, 500 03 Hradec Králové	495 514 681	specialnicentrum@seznam.cz

Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro zrakově postižené, Hradec Králové	Šimkova 879, 500 02 Hradec Králové	495 518 261, 606 776 450	sms.spc.hk@gmail.com
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové,	Štefánikova 549, Hradec Králové 500 11	495 267 734, 606 716 320	info@neslhk.com
Integrační školní centrum PROINTEPO, s.r.o., Hradec Králové	Hradec Králové, Hrubínova 1458	495 538 989	prointepo@prointepo.org

7.4 Elektronické informační zdroje

Drogová problematika	
www.icm.cz	Stránky jsou výborným pomocníkem v záplavě informací v oblasti SPJ.
www.drogovaporadna.cz	Poradna, výukové materiály, podrobné informace, kontakty, diskuze.
www.dropin.cz	Poradna, programy prevence a následné péče, diskuze, informace.
www.odrogach.cz	Legislativa, strategie řešení SPJ, kontakty, literatura, preventivní programy, testy pro rodiče, děti a pedagogy, rozhodovací hry
www.adiktologie.cz	Odborné informace, výzkumy, literatura, časopis Adiktologie
www.plbohnice.cz	Informační materiály z různých oblastí SPJ

Poruchy příjmu potravy	
www.anabell.cz	Informace, literatura, semináře, poradna
www.pppinfo.cz	Základní informace pro rodiče a děti
Delikvence a kriminalita	
www.mvcr.cz	Ministerstvo vnitra ČR
Šikana	
www.sikana.org	Legislativa, strategie, literatura, poradna, odkazy
Úmluva o právech dítěte naseprava.cz	Informace o dětských právech a SPJ
AIDS a rizikové sexuální chování	
www.aids-hiv.cz	Všeobecné informace, odkazy, kontakty, literatura, vzdělávání, preventivní programy
www.aids-pomoc.cz	Poradna, informace, legislativa
www.cevap.cz	Centrum etické výchovy a prevence SPJ – akreditované programy pro školy, kurzy pro odbornou veřejnost, literatura, studijní materiály
Týrání a zneužívání	
www.bkb.cz	Linky důvěry, poradna, informace

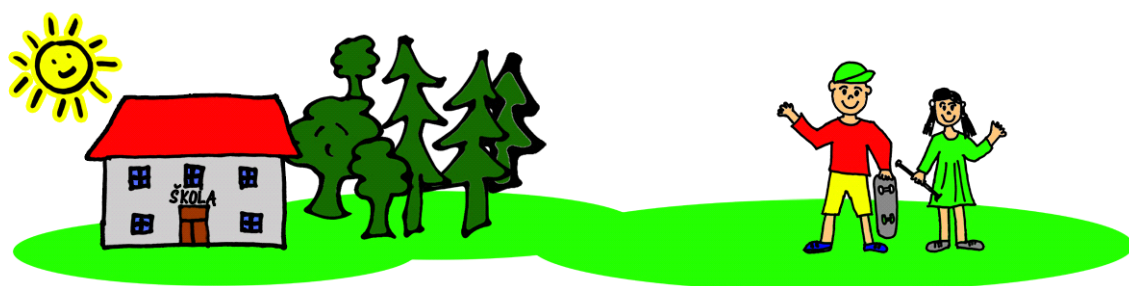
8. Přílohy ŠPP:

- A) Krizový plán školy**
- B) Školní program proti šikanování**
- C) Strategie předcházení školní neúspěšnosti**
- D) Krizový plán Předcházení vzniku problémového chování a krizových situací u žáků s PAS**
- E) Školní plán Zdravá škola**

KRIZOVÝ PLÁN

ŠKOLY

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, NOVÝ BYDŽOV,
F. PALACKÉHO 1240

PŘÍLOHA A: Krizový plán školy

Zpracováno dle Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže MŠMT č.j.: 21291/2010-28

Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky - alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobící ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací či rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.

1. Koho kontaktovat:

- vedení školy: Mgr. Lenka Lusková: 777 202 795, 495 490 318
- školní metodička prevence – Mgr. Petra Šípová: 777 202 795, 495 490 318
- výchovný poradce – Mgr. Lenka Lusková: 777 202 795, 495 490 318
- OSPOD Nový Bydžov
- Policie: 158
- Policie ČR Nový Bydžov: 974 526 731
- PPP Hradec Králové: Mgr. Jitka Musilová, psycholog, metodik prevence – 495 265 423
- Záchraná služba: 155
- Dětská lékařka: - MUDr. Ludmila Janošková: 775 077 316
- MUDr. Ilona Prokopová: 774 070 321
- MUDr. Eva Horká: 495 490 187
- Linka bezpečí: 800 155 155
- Krajská hygienická stanice 495 058 111

Situace, které mohou nastat:

1. Bezprostřední ohrožení života

- Poskytnout první pomoc
- Zavolat záchrannou službu: 155
- Informovat vedení školy
- Informovat zákonného zástupce
- Pokud se jedná o úraz, je nutný zápis do knihy úrazů

2. Tabákové výrobky

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT čj.: 21291/2010-28

V prostorách školy, v době vyučování i na všech akcích pořádaných školou platí zákaz kouření. Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je tento zákaz vyznačen grafickou značkou.

- Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci.
- Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit.
- Pokud jde o podezření na ohrožení zdraví nebo života dítěte v důsledku požití tabákových výrobků, je okamžitě volána záchranná služba.
- TU nebo jiný pedagogický pracovník sepiše o události stručný záznam (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí školní metodik prevence (dále jen MP) do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
- Třídní učitel informuje zákonného zástupce.
- Při opakování vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dětí (dále jen OSPOD) v Novém Bydžově

- Kázeňská opatření: důtka TU – nález cigaret, první kouření
důtka ŘŠ – při opakovaném porušení zákazu kouření
2 z chování – následuje po NRŠ – při dalším porušení zákazu kouření

3. Alkohol

§ 204 zákona č.40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT čj.: 21291/2010-28

V prostorách školy, v době vyučování i na všech akcích pořádaných školou platí zákaz konzumace alkoholu.

- Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci.
- Alkohol je třeba odebrat a zajistit.
- Pedagogický pracovník posoudí, zda žáku nehrozí nějaké nebezpečí.
- V případě, že je ohrožen na zdraví a životě, volá lékařskou službu první pomoci (155), informuje okamžitě zákonného zástupce žáka a dohodne se na dalším postupu.
- Jestliže nebezpečí nehrozí, sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí školní MP do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
- V případě, že žák není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů. Může vyžadovat pomoc.
- Zákonnému zástupci škola oznámí konzumaci alkoholu, i když je žák schopen výuky.
- Při opakování, splní škola oznamovací povinnost k orgánu OSPOD.
- Škola v zájmu dítěte informuje jeho zástupce o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace a doporučí rodičům, aby vyhledali odborníka.

- Kázeňská opatření: důtka TU – nález alkoholu, požití nepatrného množství, nabádání k požití
důtka ŘŠ a 2 z chování – opakované požití

Nález alkoholu ve škole

- Nález alkoholu v prostorách školy:
 - nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
 - oznámit vedení školy
 - uložit u vedení školy pro případ důkazu
 - sepsat stručný záznam (TU, MP nebo další prac. školy), založit do agendy MP
- Zadržení alkoholu u žáka:
 - nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
 - oznámit vedení školy
 - uložit u vedení školy pro případ důkazu
 - za přítomnosti MP nebo dalšího pedagoga sepsat stručný záznam (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvést toto do zápisu, založit do agendy MP
 - vyrozumět zákonného zástupce, v případě opakování – oznámit OSPODu
 - v případě, že alkohol obsahuje i jiné příměsi, předat tekutinu přivolanému lékaři

4. Návykové látky

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT č.j.: 21291/2010-28

V prostorách školy, v době vyučování i na všech akcích pořádaných školou je zakázána výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, jedů apod. Je zakázáno i navádění k užívání těchto látek a vstup do školy pod vlivem NL.

Konzumace NL, jedů apod. ve škole - konzumace = porušení školního řádu
- konzument je nebezpečný sám sobě, distributor všem.

- Při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci.
- Návykovou látku, jedy apod. odebrat a zajistit ji, aby nedošlo k další konzumaci.
- Pedagogický pracovník posoudí, zda žáků nehrozí nějaké nebezpečí.
- V případě, že je ohrožen na zdraví a životě volá lékařskou službu první pomoci (155), informuje okamžitě zákonného zástupce žáka a dohodne se na dalším postupu.
- Jestliže nebezpečí nehrozí, sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí školní MP do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
- V případě, že žák není schopný pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- V případě nedostupnosti zákonného zástupce, vyrozumí škola OSPOD, vyčká jeho pokynů a vyžádá si pomoc.
- Zákonnému zástupci škola oznámí konzumaci NL, jedů apod., i když je žák schopen výuky.
- Současně splní škola oznamovací povinnost k orgánu OSPOD.
- Škola v zájmu dítěte informuje zák. zástupce o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace, doporučí rodičům, aby vyhledali odborníka a informovali se o léčbě. Vysvětlí rodičům nutnost léčby a důležitost motivace.
- Kázeňská opatření: DTU – držení
DŘŠ – užití
2 z chování – opakované držení či užití

Nález NL, jedů apod. ve škole

- Nález látky, jedů apod. v prostorách školy:
 - nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
 - ihned oznámit vedení školy
 - za přítomnosti dalšího pracovníka vložit do obálky, napsat datum, čas a místo nález, přelepit, orazítkovat podepsat a uschovat do trezoru
 - o nálezu vyrozumět Policii ČR – Nový Bydžov
- Nález látky u žáka:
 - nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
 - ihned oznámit vedení školy
 - za přítomnosti ředitele školy (případně zástupce ŘŠ nebo MP) sepsat stručný záznam (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvést tuto skutečnost do zápisu, založit do agendy MP
 - v případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předat zajištěnou látku přivolanému lékaři
- Podezření, že žák má u sebe NL, jedy apod.:
 - vyrozumět Policii ČR, zkonzultovat postup
 - informovat zákonného zástupce
 - žáka izolovat a do příjezdu Policie ČR ho mít pod dohledem
 - v žádném případě neprovádět osobní prohlídku ani prohlídku jeho věcí
- Distribuce NL, jedů apod. ve škole:
 - distribuce a šíření = trestný čin
 - vyrozumět Policii ČR, zkonzultovat postup
 - vyrozumět zákonného zástupce a OSPOD

5. Krádeže

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT čj.: 21291/2010-28

- Za zcizené věci odpovídá škola pouze v případě, že byly uloženy na místě k tomu určeném (šatny) – bod 6 ŠŘ
- Vyučující po poradě s vedením rozhodne o dalším řešení
- Jsou informováni zákonní zástupci nejdříve poškozeného a po zjištění pachatele i jeho zákonní zástupci
- V případě škody většího rozsahu škola informuje Policii ČR
- Při prokázání krádeže udělí škola kázeňské opatření
- Rodině bude nabídnuta další pomoc
- Kdy hlásit OSPOD? – při opakovaném jednání

6. Vandalismus

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT čj.: 21291/2010-28

- Náhrada úmyslně způsobené škody je vymáhána na zákonných zástupcích, je jim dána možnost škodu na vlastní náklady odstranit nebo jinak nahradit, případně vzniklou škodu v plné výši uhradit – bod 8 ŠŘ
- Jestliže žák škodu většího rozsahu nechce uhradit – vyrozumět Polici ČR – podezření na spáchání přestupku proti majetku, popř. trestní čin majetkové povahy
- V případě prokázaného a opakovaného vandalismu škola uděluje kázeňská opatření
- Rodině bude nabídnuta další pomoc

7. Záškoláctví

- Pravidla omlouvání jsou formulovány ve ŠŘ bod 18-24
- O jakékoliv neomluvené i zvýšené absenci žáka informuje třídní učitel vedení školy a metodika prevence
- Třídní učitel řeší absenci se zákonným zástupcem, v některých případech konzultuje absenci žáka s dětským lékařem
- Při počtu neomluvených hodin nad 10 hodin svolává ředitelka školy školní výchovnou komisi, které se dle závažnosti a charakteru nepřítomnosti žáka účastní: ředitelka školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, zástupce orgánu sociálně právní ochrany dětí, školní metodik prevence. Pozvání zákonných zástupců na jednání školní výchovné komise se provádí doporučeným dopisem. O průběhu a závěrech jednání školní výchovné komise se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápisu zaznamená. Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu.
- V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, ředitelka školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně právní ochrany dětí.
- V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci pravomocným rozhodnutím správního orgánu postiženi pro přestupek podle ustanovení zákona, škola postoupí v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR. Kopie hlášení o podezření ze zanedbání školní docházky bude zaslána OSPODu.
- Během období, kdy škola vyhodnocuje neomluvenou nepřítomnost, může ředitelka školy, v zájmu zjištění pravé příčiny záškoláctví žáka a jejího odstranění, požádat o spolupráci odborníky z oblasti pedagogicko-psychologického poradenství, popř. orgány sociálně právní ochrany dětí.
- Škola přijme opatření uvedená ve školním řádu, případně udělí kázeňská opatření
- Se žákem (žákyní), ev. s jeho (její) rodinou, bude nadále pracovat školní metodik prevence, popř. nabídne další odbornou pomoc

8. Násilí – agresivní chování

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT čj.: 21291/2010-28

- Hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky jsou považovány za hrubé porušení ŠŘ bod 11.
- Oddělit agresora od oběti a zajistit svědky události
- V případě, že je ohrožen na zdraví a životě volá lékařskou službu první pomoci (155), informuje okamžitě zákonného zástupce žáka a dohodne se na dalším postupu.
- Jestliže nebezpečí nehrozí, sepiše stručný záznam s vyjádřením zúčastněných, (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu. Záznam založí školní MP do své agendy. Vyrozumí vedení školy.
- V případě porušení zákona je třeba vyrozumět Policii ČR a OSPOD
- Škola přijme opatření uvedená ve školním řádu, případně udělí kázeňská opatření

9. Šikana

Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních. Čj.: MŠMT 22294/2013-1

- Podrobnější postup viz **Školní program proti šikanování** – příloha ŠPP

PŘÍLOHA B: ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

(Příloha Školního preventivního programu)

1 Cíl programu

- 2 Vytvořit ve škole bezpečné prostředí
- 3 Vytvořit dobré sociální klima
- 4 Podporovat pozitivní vztahy mezi žáky navzájem a mezi žáky a učiteli

2 Preventivní opatření

- Školní řád (zahrnuje prvky proti šikanování - sankce)
- Školní schránka důvěry
- Dohledy vyučujících
- Práce třídních učitelů s kolektivem
- Práce třídních učitelů s jednotlivými žáky
- Spolupráce s odborníky
- Aktivní činnost školního metodika prevence na škole
- Aktivní přístup vyučujících při řešení šikany
- Informovat žáky i rodiče na koho se obrátit v případě potřeby - třídní učitel, školní metodik prevence, výchovná poradkyně, vedení školy
- Vést žáky k sebedůvěře a budovat u nich zdravé sebevědomí
- Rozvíjet vzájemný respekt mezi dětmi
- Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti šikany

3 Postupy při řešení šikany

A. Pedagogický pracovník

- Oznámí třídnímu učiteli podezření na šikanu.
- Třídní učitel informuje o události školního metodika prevence a ředitelku školy.
- Třídní učitel okamžitě zahájí vyšetřování šikany ve spolupráci se školním metodikem prevence, popř. osobami pověřenými ředitelkou školy.
- Po vyšetření události, ve spolupráci se školním metodikem prevence, informuje zákonné zástupce o výsledcích

B. Vedení školy

- Při obdržení informace o šikaně rozhodne, zda situaci zvládne škola sama nebo zda je třeba pomoc specializovaných institucí.
- Pověří ty, kteří se budou na vyšetřování podílet (v případě nutnosti svolá celý poradenský tým školy).
- Zajistí informování rodičů, případně pozve k jednání pracovníka specializovaných institucí.
- V závažných případech šikany informuje Policii ČR.
- Oznámí orgánu sociálně právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují zdraví a bezpečí žáka.
- V případě negativních dopadů na oběť zprostředkuje péči odborníků – PPP, psycholog...

4 Vyšetřování šikany

A. Standardní šikana

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanu upozornili.
2. Konzultace poradenského týmu, nebo jeho části, stran strategie vyšetřování, kompetencí a vymezení koordinátora případu.
3. Rozhovor s obětí.
4. Rozhovor se svědky.
5. Zajištění ochrany obětem.
6. Rozhovor s agresory.
7. Konzultace zainteresovaných osob - poradenského týmu (ev. jeho části), třídního učitele, vždy zástupce vedení školy – rozhodnout, kdo bude jednat s rodiči agresorů a obětí, vyhodnocení získaných informací, stanovení dalšího postupu. (trest, odborná pomoc, ad.).
8. Pozvat do školy rodiče oběti i agresorů (ne zároveň).
9. Provést zápis o jednání.
11. Školní metodik prevence zdokumentuje celý případ.
12. S aktéry šikany, ev. s jejich rodinami, bude nadále pracovat školní metodik prevence, popř. nabídne další odbornou pomoc

B. Pokročilá šikana

1. Záchrana oběti.
2. Zabránit agresorům v domluvě, jak vypovídat.
3. Nahlášení Policii ČR, případně informovat OSPOD, PPP.

4. Vlastní šetření, návrhy řešení (řeší příslušná mimoškolní instituce ve spolupráci s poradenským týmem školy).

6. Školní metodik prevence zdokumentuje celý případ.

5. Šikana pedagoga

Šikana pedagoga je chápána jako celostní a multidimenzionální problém, který se týká všech členů školy.

Pravděpodobnost výskytu šikany zaměřené na učitele dále snižuje:

Prevence stojí na celoškolním přístupu, který akcentuje dobré sociální klima, připouští riziko výskytu šikany učitele ve škole, otevřeně takové chování odmítá a realizuje prevenci případně intervenci, pokud k výskytu dojde. Uvědomění si rizika a jeho deklarace může významně snížit rozvoj šikany.

Vedení školy vyjadřuje pedagogům podporu, oceňuje jejich práci, vytváří atmosféru důvěry, podporuje spolupráci v pedagogickém sboru a zastává nekonfliktní způsob řešení problémů.

Škola má jasně stanovený způsob, jakým mají pedagogové podezření na šikanu své osoby nebo kolegy, nebo oznámení o šikaně podat, komu a jak s tím bude nakládáno.

Pedagog nastavuje a uplatňuje jasná pravidla ve třídě; na konflikt nebo nerespektování reaguje včas, pracuje s pravidly v chování a používá stanovené důsledky jejich nerespektování konzistentně; vyhýbá se řešení konfliktu a konfrontací ze strany žáka před celou třídou, usměrňuje řešení na individuální konzultaci; vyhýbá se konfrontačnímu tónu.

Pedagog posiluje zapojení žáků do výuky, dává jim na výběr, činí úkoly a výuku pro žáky zajímavými, propojuje výuku s běžným životem a potřebami žáků; jeho výklad a očekávání jsou pro žáky srozumitelné, odpovídají obtížnosti, kterou mohou zvládnout apod.

Očekává úspěch u všech žáků a podporuje je, dává žákům zpětnou vazbu k tomu, co udělali dobře, staví na silných stránkách žáků.

Nezpůsobuje ponížení nebo zesměšnění žáka před třídou; při hodnocení žáka zachovává jeho důstojnost.

Všímá si změn v náladě, emocích a v chování žáků a včas na ně reaguje.

Problémy neřeší sám, ale ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm, případně s vedením školy.

Všímá si prosociálního a kooperativního chování žáků a oceňuje je; podporuje kooperaci mezi žáky a prostředím, kde se každý žák cítí přijatý.

Postup při řešení šikany pedagoga

1. V případě bezprostředního ohrožení pedagoga žákem/žáky si zajistí pedagog pro sebe bezpečí (odejde ze třídy, přivolá si pomoc apod.) a požádá o spolupráci jiného kolegu nebo vedení školy pro zajištění dohledu ve třídě, případně izolaci agresora a zajištění bezpečí pro ostatní žáky ve třídě vyžaduje-li to situace.
2. Oznámení šikany nebo podezření na šikanu poradenskému týmu školy a vedení školy
3. Při obdržení informace o šikaně rozhodne, zda situaci zvládne škola sama nebo zda je třeba pomoc specializovaných institucí.
4. Pověří ty, kteří se budou na vyšetřování podílet (v případě nutnosti svolá celý poradenský tým školy).
5. Zajistí informování rodičů, případně pozve k jednání pracovníka specializovaných institucí.
6. V závažných případech šikany informuje Policii ČR.

ŘEŠENÍ ŠIKANY

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanu upozornili.
2. Konzultace zainteresovaných osob - poradenského týmu (ev. jeho části), třídního učitele, vždy zástupce vedení školy – rozhodnout, kdo bude jednat s rodiči agresorů a obětí, vyhodnocení získaných informací, stanovení dalšího postupu.
3. Rozhovor s obětí.
4. Rozhovor se svědky.

5. Zajištění ochrany obětem.
6. Rozhovor s agresory.
8. Pozvat do školy rodiče oběti i agresorů (ne zároveň).
9. Provést zápis o jednání.
10. Školní metodik prevence zdokumentuje celý případ.
11. S aktéry šikany, ev. s jejich rodinami, bude nadále pracovat školní metodik prevence, popř. nabídne další odbornou pomoc
12. Pro třídu, ve které se šikana odehrávala, zajistí škola intervenční program k řešení šikany za účelem znovunastolení bezpečí ve třídě (jedná se o program selektivní nebo indikované primární prevence, nikoli všeobecné prevence).

PŘÍLOHA C: Strategie předcházení školní neúspěšnosti

„Vyhláška č. 248/2019 Sb., s účinností ke dni 1. 1. 2020, kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky s účinností od 1. 9. 2016 přináší mimo jiné na základě ustanovení §7 odst. 3 povinnost školy zpracovávat a uskutečňovat preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.“

„Základní vzdělávání je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Svým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k získávání vědomostí, dovedností a návyků, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu.“

Výkon žáka může být snížen nízkou sebedůvěrou, negativním sebehodnocením či postojem ke škole a emočními, zdravotními či rodinnými problémy.

Příčiny neúspěchu ve vzdělávání:

- školní nezralost
- včas nerozpoznané smyslové vady - sluchu (v souvislosti s tím řeči), zraku
- nízký intelekt
- vliv rodiny - přílišné nároky, nepodporování ke vzdělávání z různých důvodů, přecvičování leváctví, chybějící motivace k plnění školní povinností
- vývojové poruchy učení či chování
- častá krátkodobá absence
- onemocnění žáka
- dlouhodobá absence
- záškoláctví či skryté záškoláctví
- náročná životní situace
- odlišné sociokulturní prostředí

Za školní neúspěšnost v naší škole považujeme situace, kdy:

- a) se žákův prospěch v předmětu nebo ve více předmětech výrazně zhorší o 2 stupně (nebo více) ve čtvrtletí nebo pololetí,
- b) žák ve čtvrtletí nebo pololetí neprospívá v jednom předmětu nebo ve více předmětech (4-5, 5).

Situaci řeší:

Při zjišťování příčin neúspěšnosti na naší škole budeme postupovat ve vzájemné spolupráci.

1. **vyučující předmětu** – informují zákonné zástupce a třídního učitele, navrhnou opatření
2. **třídní učitel** – zajišťuje společné schůzky vyučujících a zákonných zástupců, pořizuje zápis ze schůzky, rozhoduje o potřebě vypracování plánu pedagogické podpory (PLPP),
3. **výchovný poradce** – účastní se jednání se zákonnými zástupci žáků a třídními učiteli, pokud selhala jednání podle odstavce 1. a 2.
4. **ředitelka školy (zástupce ředitelky školy)** – vede evidenci žáků ohrožených neprospěchem (ve čtvrtletí, pololetí), v případě nutnosti zajišťuje opatření.

Výrazné zhoršení prospěchu žáka nebo jeho neprospěch je vždy oznámen zákonnému zástupci, pokud možno včas, aby měl žák možnost prospěch na vysvědčení opravit.

Zjišťování příčin školní neúspěšnosti žáka bude probíhat:

- a) pozorováním jako diagnostickou metodou
- b) diagnostickým rozhovorem s žákem a zákonnými zástupci
- c) analýzou rozhovoru a formulováním možností náprav

Pro zlepšení prospěchu škola nabízí:

- Na základě dohody s vyučujícím předmětu, kde je žák neúspěšný, mu bude umožněno:
 - pravidelné konzultace učitelů
 - mimořádné konzultace učitelů po dohodě
 - individuální opakované vysvětlení učiva
 - ověřování menšího objemu učiva po částech
 - ověřování takovým způsobem a metodou, ve které je žák úspěšnější
 - stanovení přesného data ověřování zadaného úseku učiva
 - navržení časového plánu, který stanoví, která část učiva bude ve stanoveném časovém úseku zvládnuta
 - zadání vždy konkrétní, stručné, srozumitelné, přiměřené schopnostem a možnostem žáka s přihlédnutím k případným speciálním vzdělávacím potřebám (stanoveno PPP, SPC, lékařem)
 - nepovinné domácí úkoly
 - mimořádné domácí úkoly po dohodě
 - Zlepšení školních výsledků žáka je společným cílem vyučujících, žáků a jejich zákonných zástupců. Všichni společně se proto musí důsledně podílet na předem společně stanovených postupech.

➤ **Důležitost domácí přípravy**

- Domácí příprava, psaní domácích úkolů je součástí každodenní přípravy žáka na vyučování. Navazuje na vzdělávání ve škole a je zaměřená na procvičení probraného učiva.

➤ **Cílem domácí přípravy je:**

- rozvoj smyslu pro plnění povinností
- procvičování probraného učiva
- ověření si své úrovně pochopení učiva
- rozvoj schopnosti samostatně pracovat

- doplnit si zameškané učivo
- doučování a přípravu na vyučování
- komunikaci s výchovným poradcem nebo metodikem prevence v pravidelných konzultačních hodinách
- pokud je to nutné, třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími žáka vypracuje PLPP a s jeho obsahem seznámí zákonného zástupce

➤ **Ve vyučovací hodině:**

- učitel věnuje žákovi zvýšenou pozornost, snaží se průběžně sledovat jeho činnost
- dává žákovi jasné a stručné pokyny
- ověřuje si, zda žák pochopil zadání, informaci, pokyn
- případně pomůže žákovi se začátkem práce a ujistí ho průběžně o správném postupu
- předem stanoví rozsah práce nutný k ohodnocení
- umožňuje používat názorné pomůcky, přehledy učiva, kalkulačku
- snaží se vhodným způsobem začlenit žáka do kolektivu, př. týmová spolupráce
- vede žáka k tomu, aby dokázal samostatně požádat o pomoc, pokud si neví rady

➤ **Ověřování znalostí a pochopení učiva může probíhat:**

- ústní formou - frontálním opakováním, ústním zkoušením, formou referátu... (na základě domluvy s vyučujícím)
- písemným prověřováním znalostí - kontrolou sešitů, pracovních sešitů a pracovních listů (na základě domluvy s vyučujícím)

➤ **Při ověřování učiva:**

- učitel stanoví přesné a přiměřené požadavky
 - stanoví přesný objem učiva, který bude hodnocen
 - bude probíhat důsledná kontrola zadaných domácích úkolů
- je-li vypracovaný PLPP a cíle PLPP nejsou naplněny, třídní učitel informuje zákonné zástupce a zve je do školy k jednání. Třídní učitel zákonnému zástupci navrhuje

vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení. Písemné podklady z těchto jednání jsou archivovány u výchovného poradce jako příloha PLPP žáka.

- je-li je žák vzděláván podle IVP a neprospívá nebo u něj dochází ke zhoršení, třídní učitel informuje zákonné zástupce a zve je do školy k jednání za účasti výchovného poradce. V případě nutnosti je situace konzultována se školským poradenským zařízením. Písemné podklady z těchto jednání jsou archivovány u výchovného poradce jako příloha IVP žáka.

KRIZOVÝ PLÁN

PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU PROBLÉMOVÉHO CHOVÁNÍ A KRIZOVÝCH SITUACÍ U ŽÁKŮ S PAS

Základní škola, NovýBydžov, F. Palackého 1240

Zpracovala: Mgr. Lenka Lusková

PŘÍLOHA D: Předcházení vzniku problémového chování a krizových situací žáků s PAS

Legislativní ukotvení v zákonných normách

- Úmluva o právech dítěte, sdělení FMZV č. 104/1991 Sb.
- Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, sdělení č. 10/2010 Sb.
- Vyhláška 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Metodické pokyny

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT čj. 21291/ 2010 – 28)
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (2016)

Národní strategie primární prevence rizikového chování na období 2019-2027

Strategie zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí a její akční plány v oblasti omezení zdravotně rizikového chování

Desatero pro školy
aneb
„ Do školy poprvé přichází žák s PAS“

- **Informace** – seznámení učitelů, dalších pedagogických pracovníků školy s problematikou poruch autistického spektra v celé její šíři.
- **Rodina** – před zahájením vzdělávání žáka s PAS navázat úzkou spoluprací s rodinou a nastavit spoluprací a průběh péče o žáka s PAS.
- **Prostředí školy** – po dohodě s rodiči seznámíme spolužáky a další pracovníky školy se specifiky žáka. Podáváme srozumitelné a konkrétní informace k danému žákovi s PAS. Pokud je to vhodné a možné zařazujeme program práce s třídou.
- **Doporučení ŠPZ** – naplňujeme doporučení uvedené v Doporučení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Úzce spolupracujeme s ŠPZ a vyhodnocujeme poskytovaná podpůrná opatření.
- **Koordinátoři PAS** – v jednotlivých případech spolupracujeme pokud je to třeba s koordinátory péče o žáky s PAS. Využíváme webových stránek MŠMT či Národního ústavu pro vzdělávání.

**Koordinátor pro Královéhradecký kraj – Mgr. Eva Jarková, SPC, Hradecká 1231,
Hradec Králové III 500 03, tel.č. 495 514 681, 606 762 981,
e - mail:specialnicentrum@seznam.cz**

- **Respekt k individualitě** – úkolem školy je respektovat specifika každého žáka a zajistit průběh vzdělávání v souladu se vzdělávacími potřebami žáka, současně vytvářet stabilní, vstřícné prostředí, ve kterém se všichni žáci budou cítit bezpečně.
- **Komunikace** – podporovat rozvoj verbální i neverbální komunikace.

- **Předvídatelnost** – pro žáky s PAS je důležitá konkrétnost, přesná sdělení a je nezbytné spojovat informace s vizualizací.
- **Motivace** – žák s PAS musí rozumět smyslu vykonávané činnosti. Je nutné stanovit individuální motivaci konkrétního žáka a následně ji ve spojení s realizovanými činnostmi pozitivně posilovat, propojovat i se systémem odměn.
- **Tolerantní a empatický přístup** – PAS může způsobit nestandardní projevy chování, které je třeba brát na vědomí a přehnaně na ně neupozorňovat. Znevýhodnění však není důvodem k bezbřehé akceptaci všech projevů chování žáka. Je nutné definovat projevy chování, které se budou v rámci školy tolerovat, vzhledem k tomu, že vyplývají z podstaty PAS. Důležité je předcházet vzniku nežádoucího chování a nastavení intervenčního postupu pro případy, kdy takové chování nastane.

Desatero komunikace se žákem s PAS ve škole

- **Zohlednit zkušenosti zákonného zástupce a nejbližšího okolí žáka s PAS**
- **Respektovat specifika v navazování a udržení očního kontaktu**
- **Dodržovat osobní zónu jedince**
- **Vzít v úvahu případné zvláštnosti v řeči**
- **Neodsuzovat způsob komunikace upřednostňovaný žákem a nestandardní projevy chování**

Je nutné nastavit žákovi s PAS jasné hranice a vysvětlit, proč a v jakých situacích je určité chování akceptováno, či nikoliv.
- **Mluvit přiměřeně hlasitě, konkrétně, jednoznačně, stručně a zachovávat klidný tón**
- **Podle potřeby usměrňovat průběh konverzace**

Žáka s PAS seznámit s průběhem konverzace, vysvětlit mu, co je hlavním tématem a pokud je to potřeba, tak vymezit čas pro jeho sdělení.
- **Zeptat se, pokud nerozumíte obsahu sděleného**
- **V případě potíží s porozuměním použít vizuální podporu – obrázky, grafy, piktogramy, sociální příběh, časový plán.**

- **Shrnutí a adresnost sdělovaného obsahu, zdůraznění důležitých bodů**

Sdělení je nutné směřovat konkrétně k jejich osobě a ověřit si, zda žák správně rozuměl sdělení.

ŘEŠENÍ PŘÍPADNÝCH KRIZOVÝCH SITUACÍ U ŽÁKŮ S PAS

V prostředí školy se snažíme předcházet vzniku problémového chování a krizových situací u žáků s PAS. Vhodné postupy práce s žákem v rámci vzdělávání i mimoškolních aktivit jsou popsány v individuálním vzdělávacím plánu. Informace o vhodných postupech práce s PAS vyplývají z doporučení ŠPZ a jsou podrobně rozepsány v „Podpůrných opatřeních „.

Na řešení krizových situací se podílí především třídní učitel ve spolupráci s pedagogickým asistentem, metodikem prevence, výchovným poradcem, pracovníky ŠPZ, psychiatrem a koordinátorem PAS pro Královéhradecký kraj.

Vždy je potřeba vycházet z aktuální situace a vyhodnotit její závažnost a následně postupovat v zájmu ochrany žáka, jeho spolužáků a pedagogických a nepedagogických pracovníků školy.

Po proběhlé krizové situaci u žáka s PAS je vhodné vysvětlit spolužákům, co bylo příčinou reakce, jak těmto reakcím lze předcházet a jak se můžeme v podobných situacích zachovat.

1. Případ agresivního chování žáka s PAS

(brachiální agrese, kousání, kopání, házení, předmětů, hraček a ničení vybavení třídy)

- snažíme se zajistit bezpečí ostatních žáků (zajistíme odchod žáka s PAS x ostatních žáků ze třídy), na žáka v akutním afektivním stavu hovoříme klidným hlasem (v případě, že žák reaguje negativně, nekomunikujeme s ním), popisujeme situaci, snažíme se ho uklidnit, odstraníme z žákova dosahu nebezpečné předměty (nůžky, židle, ...)

- žáka s PAS x ostatní žáky odvedeme do klidného a bezpečného prostředí herny, tělocvičny, družiny nebo školního klubu

- přivoláme pomoc alespoň dalšího dospělého, prostřednictvím zvonku, mobilního telefonu, s pomocí žáků, popř. dalších dospělých osob

- stále se snažíme žáka verbálně uklidnit, pomalu se k němu přibližujeme, ale pouze do bezpečné vzdálenosti. Je také vhodné držet mezi žákem a námi ochrannou bariéru (např. školní lavice)
- pokud žák na uklidňování reaguje, můžeme se k němu dál přibližovat, přičemž stále hovoříme klidným hlasem a uklidňujeme ho (vždy bereme v úvahu fyzickou sílu žáka, která se v afektu násobí)
- snažíme se, aby se žák posadil a pokračujeme v jeho zklidňování
- pokud afekt stále trvá, udržujeme bezpečný odstup, hlídáme, aby si žák neublížil, zajišťujeme prostor, verbálně ho uklidňujeme a čekáme na pomoc dalšího dospělého
- pokud se zklidnění žáka nedaří, kontaktujeme zákonného zástupce žáka, v případě potřeby Zdravotnickou záchrannou službu, při agresi vůči jiným osobám i Policii ČR (ve zvlášť závažných případech)

Případ autoagresivního chování žáka s PAS

(kousání se, bouchání se do hlavy, bití hlavou o stěnu/ o zem, vytrhávání si vlasů)

- snažíme se zajistit bezpečí ostatním žákům (zajistíme odchod žáků ze třídy). Na žáka v afektivním stavu hovoříme klidným hlasem a snažíme se ho uklidnit
- přivoláme pomoc alespoň jednoho dalšího dospělého pomocí zvonku, mobilního telefonu, s pomocí žáků, případně dalších dospělých osob
- snažíme se žáka verbálně uklidnit, pomalu se přibližujeme k žákovi (do bezpečné vzdálenosti), snažíme se autoagresivní chování zastavit (v úvahu bereme fyzickou sílu žáka, která se v tomto stavu násobí), např. vzít žáka za ruce, navázat oční kontakt, nabídnout alternativu (změnu situace)

- v případě velké fyzické síly čekáme na pomoc dalšího dospělého
- pokud se zklidnění žáka nedaří, kontaktujeme zákonného zástupce žáka, v případě potřeby Zdravotnickou záchrannou službu, při agresi vůči jiným osobám Policii ČR (ve zvlášť závažných případech)

Rizikové situace mimo budovu

(vycházka, školní akce, divadlo, kino, výlet, ...)

- povinností pedagogického pracovníka je chránit bezpečí a zdraví žáka i mimo budovu školy, kdy provádění této zásady má svůj odraz ve školském zákoně a dalších prováděcích předpisech. Jedná se např. O pravidla, která se týkají pedagogického dohledu nad žáky v případě výuky mimo místo, kde se obvykle uskutečňuje vzdělávání (např. § 3 vyhlášky č. 48/2005 Sb.)
- pedagogický pracovník by měl na mimoškolních akcích zohlednit specifika projevů žáka s PAS
 - žák i jeho zákonní zástupci by měli být včas informováni o místě konání a průběhu celé akce
 - je nutné přihlížet ke specifickým projevům žáka s PAS v chování, k aktuálnímu stavu žáka a charakteru akce
- po dobu mimoškolní akce se pedagogický pracovník věnuje zejména zabezpečení bezpečí žáka s PAS i ostatních žáků, snaží se předcházet krizovým situacím
- pokud dojde ke krizové situaci, je nutné zajistit bezpečí ostatním žákům, žáka s PAS se snažíme verbálně uklidňovat, zastavit ho, přimět ho, aby se posadil, fyzicky blokujeme cestu k silnici a dalším nebezpečným místům (vodní plocha, koleje)
- je nutné zabezpečit, aby se do řešení situace nezapojovali kolemjdoucí a ostatní neznámé / nepoučené osoby, využíváme pouze pomoci poučených přítomných pedagogických, popř. nepedagogických pracovníků školy

- čekáme, až afekt u žáka s PAS zeslábně, informujeme o situaci školu, zákonné zástupce žáka, dohodneme se na dalších krocích
- pokud se zklidnění žáka nedaří, kontaktujeme v případě potřeby Zdravotnickou záchrannou službu, při agresi vůči jiným osobám Policii ČR (ve zvlášť závažných případech)

ŠKOLNÍ PLÁN

ZDRAVÁ ŠKOLA

Základní škola, NovýBydžov, F. Palackého 1240

Zpracovala: Mgr. Lenka Lusková

PŘÍLOHA E: Školní plán „Zdravá škola“

1. Úvod

Zdraví není jen součinnost jednotlivých orgánů v lidském těle, ale v současné době je hlavně o vzájemném lidském soužití, komunikaci a prostředí, ve kterém žijeme a vyvíjíme se.

Velkou část svého života tráví děti ve školních zařízeních. Od útlého věku navštěvují školy mateřské, základní, střední a úspěšnější z nich i školy vysoké. Jsou součástí živého organismu, který se podílí na formování jejich osobnosti.

Škola by pro naše děti měla být zdravým organismem, který se podílí nejenom na jejich vzdělávání, ale hlavně na jejich osobnostním růstu. Škola je prostředí nabízející dětem širokou paletu konkrétních situací a příkladů vytváření socializačních vazeb, komunikačních dovedností a učí žáky chování v souladu se stávajícími společenskými pravidly. Dodržovány by měly být zásady individuálního přístupu, přiměřenosti, spolupráce, motivujícího hodnocení a v neposlední řadě i sebehodnocení. V rámci výuky by žáci měli být směřováni k převzetí odpovědnosti za svou budoucnost, tedy i za své zdraví, které je nenahraditelné.

Přestože jsme se oficiálně do programu Škola podporující zdraví nezapojili, snažíme se o naplňování daných cílů v rámci naší školy.

Již několik let se snažíme vytvářet zdravé prostředí ve škole, respektujeme a podporujeme zdraví žáků i dospělých po stránce tělesné, duševní i sociální. Opíráme se o veškeré činnosti, které již byly na naší škole úspěšně realizovány, dále se rozvíjejí a propojují se se všemi oblastmi vzdělávání. K zásadám naší školy patří pohoda prostředí, v němž se žáci učí, zdravé učení, které je smysluplné, motivující a přiměřené a také otevřené partnerství, jehož samozřejmostí je otevřenost školy široké veřejnosti a spolupráci s jinými institucemi. Tímto programem směřujeme ke zkvalitňování služeb směrem k žákům, jejich rodičům a veřejnosti.

Pro správné školní soužití je nutný soulad věcného, sociálního a fyzického prostředí a v neposlední řadě i prostředí organizačního. Je tedy na pracovnících školy a samotných žáků, jak se postaví k formování zdravého prostředí ve škole a předávání znalostí a zkušeností svým svěřencům.

2. Charakteristika naší školy:

- **ŠKOLA OTEVŘENÁ SPOLEČNOSTI**
- **INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSTUP**
- **SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÁ PÉČE**
- **BEZPEČNÉ A KLIDNÉ PROSTŘEDÍ ŠKOLY**
- **KVALITNÍ PEDAGOGICKÝ TÝM**

Naše škola je plně organizovaná, má první i druhý stupeň, početně slabší ročníky mohou být spojeny do jedné třídy. Ve třídách je snížený počet žáků. Věnujeme se žákům a žákyním se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří nezažívají úspěch v běžné škole. Do tříd jsou zařazováni na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce. Ve speciální třídě se vzdělávají žáci se závažnějším postižením.

Třídy ZŠ (bývalé praktické školy) jsou určeny žákům s lehkým mentálním postižením, třídy ZŠ speciální žákům se středním až těžkým mentálním postižením. Učivo je přizpůsobeno možnostem žáků, hodně času se věnuje opakování a upevňování poznatků. Samozřejmostí je individuální přístup k žákům a užívání speciálních pedagogických metod. Po úspěšném skončení 9. ročníku získávají žáci ZŠ základní vzdělání a pokračují na vybraném odborném učilišti. ZŠ speciální má vzdělávací program na 10 let a žáci získávají základy vzdělání. Velkou pozornost věnujeme na naší škole tradičně výchově. Veškeré naše výchovné úsilí směřuje k tomu, aby z našich žáků vyrostli slušní a pracovití lidé, kteří jsou schopni se o sebe postarat.

3. Cílem školního plánu Zdravá škola je:

- vytvářet podmínky pro efektivní vzdělávání žáků, pro jejich osobnostní rozvoj, aby se naučili
- schopnostem a dovednostem, které mohou uplatnit v životě
- pomocí prevence snižovat rizika patologických jevů
- vychovávat ke vzájemné pomoci
- rozvíjet profesní a osobní kompetence svých učitelů
- respektovat přání a potřeby žáků a pedagogů

- spolupracovat nejenom s rodiči
- věnovat pozornost zdravým stravovacím návykům a volnočasovým aktivitám žáků

4. Zásady podpory zdraví ve škole jsou postaveny na třech pilířích:

- **Pohoda prostředí**
 - pohoda věcného prostředí
 - pohoda sociálního prostředí
 - pohoda organizačního prostředí

- **Zdravé učení**
 - smysluplnost výuky
 - možnost výběru a přiměřenosti výuky
 - možnost a spolupráce ve výuce
 - motivující prostředí žáka

- **Otevřené partnerství**
 - škola jako demokratické společenství
 - škola jako vzdělávací středisko obce

(Program Škola podporující zdraví, Marie Nejedlá a kolektiv)

5. Realizace podpory zdraví ve škole

„Zdraví je stav fyzické, psychické a sociální pohody, není to jen nepřítomnost nemoci nebo vady, neduživosti“ (WHO 1946).

A. Pohoda vnitřního (fyzického) prostředí zahrnuje vnitřní i venkovní prostory školy.

Naše škola je umístěna v blízkosti parku, v klidné ulici, ale nedaleko od centra. V areálu školy je školní dvůr, travnaté hřiště a okrasná zahrádka. V budově jsou vedle běžných učeben také 4 odborné – počítačová učebna, cvičná kuchyňka, hudebna a dílna. Všechny třídy jsou uzpůsobeny potřebám jednotlivých žáků a dle potřeby jsou vybaveny relaxačním místem a pomůckami. Dále zde jsou samostatné místnosti pro školní družinu a školní klub. Nově jsou

zde zřízeny herny s relaxačními prvky. Při větších akcích se žáci scházejí ve společenské místnosti. Škola nemá tělocvičnu a musí si ji pronajímat. Ve škole je rovněž nově zmodernizovaná jídelna, kde se mohou žáci chutně a zdravě naobědvat.

Všechny třídy školy, školní družina i školní klub jsou vybaveny novým školním nábytkem, který odpovídá daným normám. Tvarem a velikostí odpovídají výšce a celkovým potřebám žáků. Všude je pestrá a aktuální výzdoba.

Přístupnost jednotlivých prostor školy podléhá předem domluveným pravidlům a prostory jsou využívány i pro relaxaci, pohyb a společenské hry.

Pro pohybové vyžití je využíván školní dvůr, kde je vybudované hřiště na volejbal, součástí je také basketbalový koš. Vedle něj je travnatá plocha sloužící nejenom k hraní fotbalu. Venkovní plocha je také vybavena několika lavičkami a stolem na stolní tenis. Veškeré toto zařízení je používáno nejenom při hodinách tělesné výchovy, ale i o velkých přestávkách. V odpoledních hodinách tyto prostory využívá školní klub, školní družina a zájmové útvary naší školy.

B. Pohoda sociálního prostředí

Tato zásada závisí na komunikaci a kooperaci mezi jednotlivci a skupinami. Svým chováním a vztahy se na něm podílejí učitelé, žáci, rodiče i vedení školy.

Všichni žáci i pracovníci školy se podílejí na vytváření bezpečného prostředí.

Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za své chování a za péči o prostředí své školy, a to společným sestavováním a přijímáním pravidel. V každé třídě jsou vytvořena třídní pravidla a jejich dodržování je pravidelně hodnoceno. Třídní učitelé hojně využívají komunitní kruh, ať již na začátku dne nebo týdne.

Škola má vytvořený Školní program prevence sociálně patologických jevů, Školní program proti šikanování, Krizový plán školy a Krizový plán PAS.

Žáci i zaměstnanci školy jsou pravidelně seznamováni s bezpečnostními pravidly souvisejícími s jejich bezpečím a ochranou zdraví. Všichni rozumí tomu, jak se chovat

ve třídách, chodbách, školní jídelně a během školních akcí. V pravidelných intervalech jsou seznamováni s postupy při mimořádných situacích a zaměstnanci školy se zúčastnili školení „Aktivní útočník ve škola“.

Zaměstnanci školy vědí, kde jsou v prostorách školy dostupné prostředky první pomoci, a jsou schopni je využít díky znalostem získaných při pravidelném školení „První pomoci.“ Jsou seznámeni s Krizovým plánem školy.

Škola podporuje zdravé stravování a aktivní pohyb.

Jsme zapojeni do projektu Ovoce do škol, kde každý žák jednou týdně obdrží zdravý balíček s ovocem, zeleninou nebo mléčným výrobkem. Dále žákům přibližujeme zdravé stravování formou seminářů Zdravé 5, kde se žáci seznamují se zdravým jídelníčkem a podílejí se i na výrobě zdravých a chutných pokrmů.

Nejenom žáci jsou školeni v oblasti zdravé výživy a pohybu, ale i učitelé a ostatní zaměstnanci školy, kteří se zúčastňují seminářů a školení na tato témata.

Všichni žáci i zaměstnanci se mohou v klidu naobědvat v nově zmodernizované jídelně. Žáci se stravují obědy připravenými podle závazných norem z MŠ Palackého. Pracovníci si obědy jednou týdně vybírají a objednávají z jídelníčku a obědy jsou dováženy z vývařovny v Novém Bydžově. Zaměstnanci mají na výběr ze 3 jídel a žáci pouze z jednoho jídla.

Dodržování pitného režimu podporuje i škola. V jídelně školy je vždy k dispozici čaj nebo ovocný nápoj, ale žáci více využívají své donesené nápoje. Pitná voda je zdarma a k dispozici ve všech třídách.

U žáků podporujeme pohyb a to nejenom v hodinách tělesné výchovy. V rámci zájmového útvaru Sportovní hry se žáci věnují fotbalu, stolnímu tenisu a vybíjené. Vkládání volného času pedagogů a věnování se našim žákům přináší pravidelně úspěchy na sportovních kláních. Žáci se pravidelně umísťují na předních místech sportovních soutěžích ve fotbale a vybíjené.

Pohybu se žáci mohou věnovat i o přestávkách a to zejména o velké přestávce, kdy mohou hrát stolní tenis a při pěkném počasí na školním hřišti fotbal, košíkovou, přehazovanou nebo vybíjenou.

Pravidelně na škole zařazujeme projektovou výuku, kde např. pořádáme Týden v pohybu. Jedná se o více jak týdenní projekt, kde žáci využívají venkovní učebnu a do hodin je vkládáno více pohybových aktivit. Učitelé využívají nové metody výuky, které podporují zejména pohyb a zdravý životní styl.

Součástí jednotlivých hodin jsou i relaxační a pohybové chvilky a to především na 1. stupni a ve speciálních třídách.

Domácí příprava žáků probíhá převážně ve školní družině a školním klubu, neboť naši žáci pocházejí z méně podnětného prostředí a rodiče často přípravu nezvládají. Žáci dostávají minimum domácích úkolů. Důraz je kladen především na čtenářskou a matematickou gramotnost. Na domácí přípravě se podílí i nízkoprahové centrum pro děti a mládež DoPatra, se kterým škola úzce spolupracuje.

Spolupráce se zákonnými zástupci

V pravidelných intervalech probíhají třídní schůzky. Dále mají rodiče k dispozici nejenom konzultační hodiny. S rodiči je komunikováno prostřednictvím žákovské knížky, MS Teams a různých pozvánek. Všechny informace o dění ve škole jsou uveřejněny na webových stránkách školy. Rodiče žáků jsou zváni na pravidelná vystoupení svých dětí a na rukodělné dílničky při příležitosti vánočních a velikonočních svátků. Dále pro ně byly uspořádány besedy na téma kyberšikana a šikana.

C. Zdravé učení

Učivo je přizpůsobeno možnostem žáků, hodně času se věnuje opakování a upevňování poznatků. Samozřejmostí je individuální a respektující přístup k žákům a přiměřenosti výuky i užívání speciálních pedagogických metod. Velkou pozornost věnujeme na naší škole tradičně výchově s motivujícím prostředím žáka. Veškeré naše výchovné úsilí směřuje k tomu, aby z našich žáků vyrostli slušní a pracovití lidé, kteří jsou schopni se o sebe postarat.

D. Otevřené partnerství

Škola vytváří podmínky pro otevřenou komunikaci mezi školou a rodiči, pro nekonfliktní a neagresivní řešení případných problémů. Rodiče žáků jsou vnímáni jako partneři.

Vedení školy vytváří kooperativní, participativní řídicí styl. Učitele sjednocuje a vede je k vytváření a realizaci společné vize školy, vytváří podmínky pro jejich práci.

Již ze vzdělávacího programu školy Škola otevřená společnosti vyplývá, že jsme institucí, která úzce a otevřeně spolupracuje s institucemi a organizacemi region Novobydžovsko.

Jedním z nejdůležitějších partnerů školy jsou především školy mateřské, ale v pozadí nezůstávají ani školy základní, především jejich první stupně.

Pravidelně pro ně připravujeme Strašidelné sklepení, Čarodějnický den, Den dětí a výstavy, na kterých prezentujeme zručnost našich žáků.

Další institucí je Domov seniorů v Humburkách a Ústav sociální péče ve Skřivanech a Chotělicích, kde naši žáci pravidelně prezentují své hudební, taneční a dramatické nadání. Dále spolupracujeme s Městskou knihovnou Nový Bydžov a novobydžovským muzeem a místními průmyslovými podniky.

Školní plán Zdravá škola je naplňován prostřednictvím jednotlivých projektů, které probíhají na škole a jsou i součástí ŠVP. Mezi tyto projekty patří Zdravá 5, Veselé zoubky, Zooterapie a Canisterapie, Normální je nekouřit, Den Země, Týden v pohybu a Unplugget.